

te dni v dansko morje. Brodovje bosta spremljali dve danski torpedovki v Severno morje. Podmorski čoln »Fulton«, ki ga je kupila Rusija v Ameriki, je bil te dni s posebnim vlakom odposlan v Vladivostok. Spremlja ga cela vrsta inženjerjev.

Port Artur.

V zadnjem času se je mnogo govorilo o tem, da se namerava general Steselj udati. Teh poročil so kriva lažnjiva japonska poročila o slabem stanju trdnjave. To je pa popolnoma zlagano. Nasprotno zatrjujejo Kitajci, ki so došli iz bližine Port Arturja, da so bili Japonci zopet odbiti z velikimi izgubami, ko so naskočili trdnjavo. Japonci so si dosedaj osvojili nasipe in jarke pred pravo trdnjavo, katero so še le sedaj začeli naskakovati. Če so pa rabili samo za osvojitve teh jarkov in nasipov več mesecev, kako dolgo bodo rabili, da bodo premagali pravo trdnjavo. Port Artur se ne bo tako hitro izgubljen!

Japonsko brodovje, ki oblega trdnjavo od morske strani, je zadnjih deset dni zmanjšalo svojo pozornost. V tem času se je posrečilo tolikim ladijam dospeti v Port Artur, kakor preje ne tekem šest tednov. Posadka je torej zopet dobila živil in streljiva.

Tudi vse ruske ladje v Port Arturju so še nepoškodovane, čeravno Japonci pripovedujejo, da so jih tako poškodovali, da so se potopile. Ladje pa morajo vedno monjati svoj prostor v luki, kajti Japonci pridno streljajo na nje. Ako pride enkrat baltičsko brodovje blizu Port Arturja in se bo vnel boj med obema brodovjema, tedaj bo port-arturško brodovje, čeravno maloštevilno, napadlo za hrbtom japonsko brodovje. Zato skušajo Japonci vsaj brodovje prej uničiti, predno pride baltičsko brodovje v Vzhodno Azijo, če že trdnjave ne morejo vzeti.

Japonci so si zopet postavili nov rok, do katerega hočejo imeti trdnjavo. Do božiča, pravijo, bo trdnjavo njihova. Toda nihče na svetu jim več ne verjame, celo njihovi najboljši prijatelji ne. Japonci so že opetovano natančno določili rok, kdaj da najkasneje mora pasti Port Artur v njihove roke. A vsa ta japonska prerokovanja so se skazala kot lažnjiva. Ponosna ruska trdnjavo še vedno uspešno kljubuje vsem japonskim navalom.

Politični ogled.

Državni zbor je bil danes otvorjen. Nemški poslanci bodo nahrulili ministrskega predsednika zaradi zadve v Inomostu. O tem se bo gotovo vnela živahna rasprava. Med tem se bodo pa vršila pogajanja med Čehi in Nemci zaradi nujnih predlogov. Vlada predloži tudi proračun za l. 1905, v katerem izkazuje poldrugi milijon prebitka. Za slovensko prebivalstvo je v proračunu jako slabo preskrbljeno. Med vladnimi predlogi v današnji seji bodo predlogi o podporah po uimah poškodovanim, 11 milijonov kron, od katerih skoro polovica odpade na Česko, dalje vojaško posojilo, katero so delegacije že dovolile. Vlada hoče vse ogromno posojilo od drž. zbora nakrat. Dovoljenje za to posojilo hoče dobiti vlada od drž. zbora, seve, če bo sploh delal. Če pa drž. zbor ne bo delal, se vlada baje ne bo prav nič obotavljala tudi to posojilo najeti s pomočjo § 14. Nadalje se predloži tudi avtomobilna postava. V načrtu postave je določeno, da lastnik in voznik motorja jamčita za vsako škodo.

„Slovanska zveza“ je imela dne 15. t. m. posvetovanje o položaju in nadaljnem postopanju. Iz »Slovanske zveze« so izstopili rusinski poslanci Barvinski, Pihuljak, Gladšovski. Barvinski je izjavil, da izstopa z obžalovanjem ne radi obstrukcijskih sklepov, ampak ker vsled sklepa rusinskih deželnih in državnih poslancev pristopajo k skupnemu rusinskemu klubu. Zahvalil se je za dosedajno sedemletno podporo. Poslanca Šuštersič in Spinčič sta izrekla svoje prijateljstvo iz-

stopivšim poslancem in nado, da bo tudi v bodoče mogoče skupno postopanje.

Nemiri v Inomostu. Kakor smo v zadnjem listu poročali, je bil eden Nemec z bajonetom tako ranjen, da je umrl. Bil je to slikar Pezsey. Njegovega pogreba se je udeležilo vse nemštvo, ki je le moglo priti v Inomost. Vsenemški poslanec Stein je imel ob pogrebu strasten in hujakajoč nagovor na množico, v katerem je napadal vlado, češ, da je ona kriva izgredov, ker je ustanovila italijansko vseučilišče v Inomostu. Majhni izgredi so se tudi še pozneje dogajali, vendar pa se je nemška jeza kmalo ohladila, posebno ko so videli povzročitelji, kake divje in grozne posledice je imela nemška razdivjanost prve dni. Zaradi našega vestnega poročila v zadnjem listu nas napadajo sedaj nemški listi, posebno »Marburgerca«, ter nam očitajo, da smo nenančno poročali, seveda porabijo to priliko, da nas neotesano napadajo. Mi bi na te nesramne napade niti ne odgovarjali, kajti naši bralci »Marburgerce« ne pogledajo, še manj pa berejo. Toda da ta nemški listič tako predrano taji vsako nemško krivdo pri nemirih v Inomostu, to moramo povedati našim bralcem da bodo vedeli, kdo laže. Mi smo poročali, da so Nemci osodepolni d an pričakovali Italijane ter jih izživali, ko so prišli iz hotela, da so torej Nemci prvi začeli. To »Marburgerca« taji. In že prej zvečer je nekdo zagnal kamen v okno hotela, ko še niti enega Italijana ni bilo iz hotela! Komaj okoli 11. ure po noči so prišli Italijani iz gostilne, da bi se naptili domov. In tedaj jih je pred hotelom čakajoča druhal začela izživati! Kaj so pa delali Nemci pred hotelom? Kako so pa tja prišli trumoma v pozni noči? Ali niso čakali Italijanov? Toraj kedo laže? — »Marburgerca!« Dalje: Italijani so bežali v hotel nazaj. Ker so pa vrata zaprli, niso mogli preganjalci za njimi, metali so samo kamenje v vrata in okna. Toraj so takorekoč oblegali hotel. Tudi to taji z znano lažnjivostjo »Marburgerca.« Ko so pa policaji skrivaj odpeljali Italijane in so vdrli Nemci v hotel, tedaj so razsajali Nemci besno in divje po hotelu ter so vse razbili. Razbili so tudi vso upravo v italijanskem vseučilišču! Ali to ne priča o podivjanosti nemških to-p, katere so njeni voditelji nahujskali. Mi le pomilujemo bralce »Marburgerce«, ki morajo zavživati take laži. Torej »Marburgerca«, da, božja zapoved se glasi: Ne laži!

Istrski deželni zbor. Hrvatski in slovenski istrski poslanci so zopet zapustili deželni zbor. Povod temu njihovemu koraku dalo je dejstvo, da je vladni zastopnik, namestniški svetovalec Fabiani, na hrvatske interpelacije odgovarjal v italijanskem jeziku. Storil je to seveda po nalogu, katerega je prejel iz Trsta od sedanjega novega namestnika, ki se kaže, kakor se vidi v dejanju, popolnoma drugačnega, nego se je kazal v besedah pri svojem nastopu, ko je zatrjeval, da bode vlada strogo spoštovala ravnopravnost obeh v deželi živečih narodnosti. Res lepo spoštovanje ravnopravnosti je to, ako odgovarja vlada na interpelacije, katere so stavili zastopniki velike večine istrskega prebivalstva, v italijanskem jeziku. Cesarški namestnik toraj ni bil mož beseda, ampak je s temi besedami samo Slovence za norca imel.

Kaj se godi na Balkanu? V Makedoniji so grozodejstva še vedno na dnevnem redu. Turški vojaki se punitjo, ker že po več mesecev niso dobili svoje plače. Zato pa ropajo kristjane. V armenski samostan so vdrli Kurdi, ubili menihe ter oropali samostan. Turške oblasti pa nočejo posredovati in tudi roparjev ne zasledujejo. Nihče ni varen svojega imetja, kristjan še pa posebno ne.

Nova bremena. Kakor znano, imata obe polovici naše države, Avstrija in Ogrska, vsaka svojo domobransko vojaštvo. Ista ima na Ogrskem poveljni jezik ogrski. Ogrbi bi bili radi imeli, da bi bil tudi pri ogrskih regimentih stalne vojne poveljni jezik ogrski. Ker se je pa temu cesar sam uprl, so Ogrbi začasno, kakor so sami izjavili, opustili to

zahtevo, zahtevati pa so začeli ogrsko domobransko artilerijo. Vlada je sedaj ti zahtevi ugodila. Da bi pa ne izgledalo, kakor da bi se vlada udala ogrskim prenapetim zahtevam, ampak da izvira ta nova artilerija iz vojaških potrebščin, ustanovila se bo tudi na Avstrijskem domobranska artilerija. Kaj pomeni to za nas? Nova davčna bremena!

Gališki namestnik aretiran. V Lvovu so priredili soc. demokratje demonstracijo za volilno preosnovo. Na Jagelonski cesti je bil tudi gališki namestnik grof Potocki z dvema poslancema, ko je ravno policija razganjala ljudstvo. Namestnik je zmerjal nekega policaja na konju, ki je jezdaril po trotoarju, a ta je zaradi razžaljenja straže namestnika aretiral. Šele ko je došel na mesto neki višji policijski uradnik, ki je poznal namestnika, so ga izpustili.

Grabežljivi Angleži. Angleži hočejo v Afriki podjarmiti zamorski rod Njam-Njam. V ta namen bodo poslali četo, ki šteje 2500 mož. Glavni vzrok, da hočejo Angleži podjarmiti rod Njam-Njam je ta, ker so v deželi Njam-Njamov jako dobri rudniki s premogom in z železom in pa soline ter salpetrovski rudniki. Svojo namero so dosedaj Angleži zakrivali prav mojstrsko. Angleži v svoji lakomnosti hočejo podjarmiti deželo za deželo, kjer pričakujejo kakega dobička. Pri tem si pa sredstva ne zbirajo, ampak storijo s silo, če drugače ne morejo nič doseči. Tako so na primer naredili z Buri in pred nekaj meseci z deželo Tibet, v katero so z vojaško silo udri ter prisilili vladarja (Dalailama), da je sklenil z njimi pogodbo, ki je seveda Angležem koristna.

Katoliška stranka v Italijanski zbornici? Pri zadnjih volitvah je bilo izvoljenih več poslancev, ki so katoliškega mišljenja in bi se ustavili, ako bi framasoni začeli v italijanski zbornici tako versko preganjanje, kokor v francoskem parlamentu. Mnogo jih je pa izvoljenih s katoliškimi glasovi, kateri so rajši volili zmernega vladinovca, kakor pa socialisti ali anarhista. Nastalo je 2: vprašanje, ali se bodo ti poslanci združili v eno stranko. »Osservatore Cattolico« pravi odločno, da ne. Italijanski katoličani imajo en izgled nemški centrum. Zdaj še ni čas, da bi nastopili v zbornici katoličani. A pripravljati se morajo že zdaj, da bodo tvorili močno, organizirano telo, kadar javno nastopijo.

„Gospodarski propad“ v katoliški Portugalski. Liberalci vsih dežel vedno kriče in upijejo, kako propadata katoliški državi Španjska in Portugalska. A kaj pravi o tem statistika na Portugalskem? Izkazuje, da na Portugalskem raste gospodarsko blagostanje. Uvoz, ki je znašal od l. 1879 do l. 1883. 174 milijonov na leto, je znašal od l. 1898. do l. 1902 310 milijonov. Tudi izvoz se je povišal in sicer od 126 milijonov na 200 milijonov. Število portugalskih ladij se je zvišalo. L. 1889. je imela Portugalska 10.397, a sedaj ima vže 11.312 parobrodov in ladij. Dasi je portugalsko kraljestvo pred vsem kmetijska država, ima še eno tretjino neobdelanega zemljišča za obdelovanje na razpolgo. Građe se vedno nove ceste in železnice. Vkljub tem številkam bodo pa židje in njih krščanski hlapci v svobodomiselnem časopisju prej ko slej lagali, da gospodarsko propada »katoliška Portugalska.«

Za predsednika Zjedinenih držav severoameriških je bil zopet izvoljen dosedanji predsednik ljudovlade Roosevelt. Odanih je bilo skupaj okoli 14 milijonov glasov. Roosevelt je volitev sprejel, toda izjavil je, da prihodnjic ne sprejme več predsedniškega mesta.

Nemci v Afriki se še vedno borijo proti zamorcem. Vrhovni poveljnik nemških čet, general Trotha, vedno poroča domu o spopadih in koliko je padlo nasprotnikov, nikoli pa ne poroča, koliko izgub je on imel. Bržkone pa mu ne gre dobro, ker vedno zahteva pomožnih čet. Pri poročanju se ravna toraj po Japoncih, ki vedo vedno o nasprotnih izgubah, nikoli pa ne o svojih.